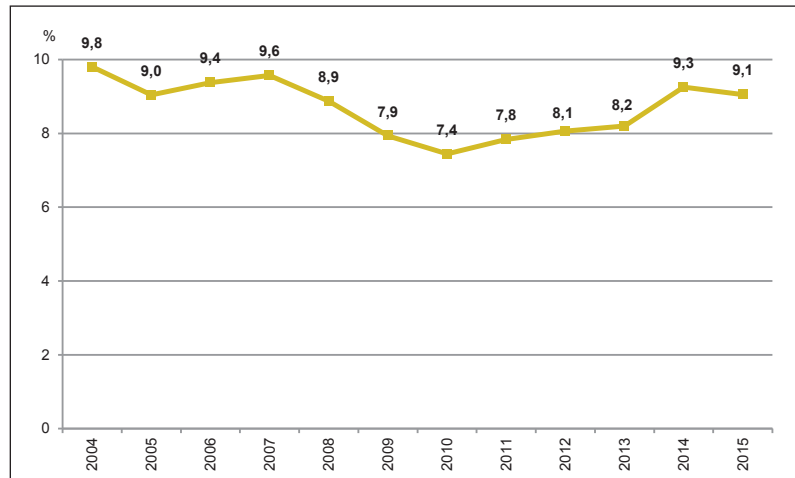

G.3.1. Gépi és technológiai beruházások értéke a GDP-hez mérve

A versenyképesség vizsgálata során kiemelt elemzési terület a beruházások mértéke és esz-közösszetétele. Amennyiben nincs elegendő beruházás, az lassítja a gazdaság növekedését, fellendülését. Ezért fontos annak vizsgálata, hogy az állam milyen hatékonysággal gazdálkodik a rendelkezésre álló forrásaival. A beruházásokhoz kapcsolódóan ez olyan kérdéseket jelent, mint például milyen projektekbe kíván beruházni az állam, mennyire jó a projekt költségeinek megtervezése és a megvalósult beruházások tényleges összes költsége mennyiben tér el a tervezettől. Ez utóbbi terület különösen jelentős a versenyképesség szempontjából, hiszen az előre nem tervezett, később felmerülő költségek más területektől (oktatás, egészségügy, kutatás-fejlesztés) vonnak el erőforrásokat.

Az innováció és a termelékenységnövelés szempontjából elsősorban a gépi beruházások játszanak fontos szerepet, hiszen ezek teszik lehetővé a technológiai megújulást, a hatékonyabb munkaszervezést. A korszerű technológia alkalmazása továbbá a munkaerő továbbképzésével is együtt jár, amely alapján a teljes tényező termelékenység is javulhat. Ezért tartjuk fontos mutatónak a versenyképesség javíthatósága szempontjából a megvalósított gépi beruházások elemzését. A mutató a gépi és technológiai beruházások arányát mutatja a GDP %-ában.

A vizsgált időszak a 2004–2015 közötti évek. Ezen időszak alatt a legmagasabb mértékűt, 9,8% a bázisévben, 2004-ben volt. A következő évben egy 0,8 százalékpontos visszaesés volt megfigyelhető, 9,0% volt a mérték. Jelentősebb változás

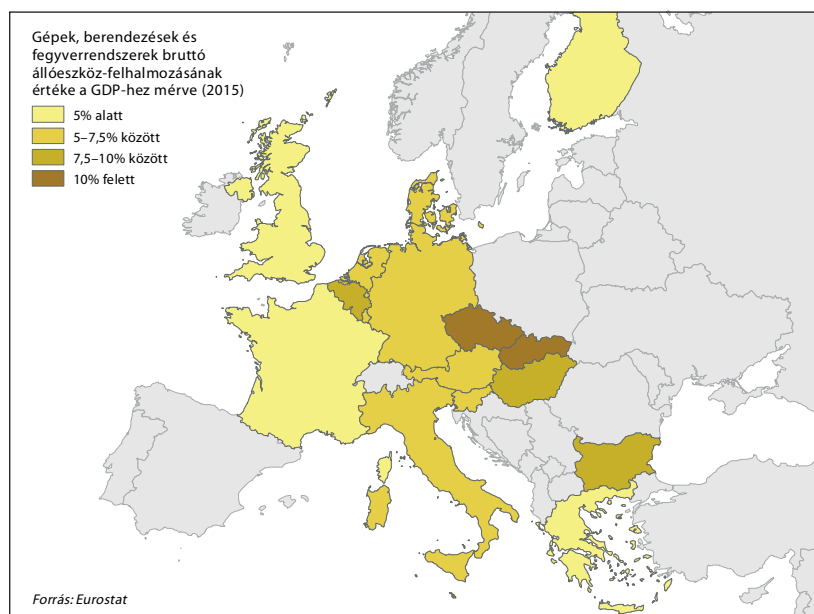

Forrás: KSH

2008-ban kezdődött, a mélypont 2010-ben volt, 7,4%-os értékkel. Ez a negatív tendencia valószínűsíthetően a hazánkba is begyűrűző pénzügyi, gazdasági válság eredménye. 2012-ben elindult egy növekedési fázis, 2014-ben már 9,3%-ot ért el a gépi beruházások mértéke, ugyanakkor a vizsgált időszak utolsó évében, 2015-ben egy kisebb, 0,2 százalékpontos csökkenés volt tapasztalható. A visegrádi országokkal összehasonlítva a 2015-ös adatokat, Magyarországot elmarad Csehországtól (11,9%) és Szlovákiától (10,4%). Ugyanakkor érdekes megvizsgálni a versenyképességben elől járó országok gépi és technológiai beruházásait: Dánia 5,8%; Németország 7,3%; Hollandia 6,1%; Anglia 4%; Finnország 4,7%. Jól látható, hogy az említett országokban jóval alacsonyabbak a vizsgált értékek, mint hazánkban vagy a visegrádi országokban. Fontos azonban megemlíteni

azt, hogy a mutató a GDP-hez méri a gépi beruházások értékét, így azokban az országokban, ahol nagyobb a GDP, a kisebb beruházási érték is nagyobb, mint a kisebb GDP-vel rendelkező országok nagyobb értékei. Továbbá azt is figyelembe kell venni, hogy a tudásalapú országok kutatás-fejlesztésbe és innovációt ösztönző tevékenységekbe fektetnek be, ellentétben azokkal, ahol a termelés aránya magasabb.

A versenyképesség javítása érdekében kiemelt feladata kell legyen az államnak, hogy a megfelelő források rendelkezésre álljanak, és ezeket a leghatékonyabban hasznosítsák. Meghatározó jelentőségű tehát a beruházások mennyiségén túl a minőségi hasznosulásuk is. A hangsúlyt a tudásintenzív ágazatokra kellene helyezni.

A beruházások, ezen belül is a gépi és technológiai beruházások szerepe rendkívül fontos a versenyképesség javításában, ezért különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a gépi beruházások mértéke elérje a kellő szintet.